

VERSCHUIVING VAN LASTEN OP ARBEID NAAR BTW IS BESTE SCENARIO

15.000 jobs, gratis en voor

DS-Infografiek

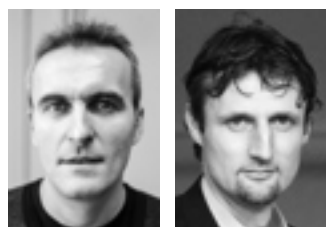
Dat de relancediscussie nu nog niet beslecht is, **GERT PEERSMAN** en **KOEN SCHOORS** snappen het niet. Het is nochtans duidelijk wat moet gebeuren, zeggen ze. Verhoog de btw en verlaag de loonlasten, en je krijgt fors meer banen zonder dat je de begroting in het rood duwt.

vesteerd. Je kunt ons scenario eenvoudig zelf berekenen door scenario 2 en 5 bij elkaar op te tellen.

Een gat in de begroting

Laten we de resultaten even bekijken. Alle scenario's verhogen het aantal banen. Ze slaan ook allemaal een significant gat in de begroting, behalve de scenario's 5 en 6. Van de vijf door het Planbureau berekende scenario's is de lichte versie van ons voorstel, scenario 5 dus, voor de begroting ondubbeltzinnig het beste. Er wordt een pak banen gecreëerd, zowel onmiddellijk als op lange termijn, terwijl er een sterk en blijvend positief effect op de begroting is.

Als je de positieve effecten van scenario 5 (de verschuiving van loonlasten naar btw) op de begroting volledig herinvesteert in verdere loonlastenverlaging, dan kom je in ons scenario 6 uit op een totale loonlastenverlaging van anderhalf miljard euro. Hierbij worden tegen eind 2014 het meeste banen gecreëerd, en tegen eind 2018 evenveel als in scenario 4. Maar in scenario 4 kost dat bijna een half miljard euro (ruim 32.000 euro per job) terwijl ons scenario 6 tegen 2018 meer dan 15.000 extra banen oplevert, zonder dat het de begroting iets kost (130 euro

GERT PEERSMAN EN KOEN SCHOORS

Wie? Beiden hoogleraar economie (UGent).
Wat? Het is hoog tijd dat sommige politici hun fetisj loslaten en de enige echt goede relancemaatregel doorvoeren.

Een daarvan, de verlaging van de btw op elektriciteit, is in de media uitgebreid aan bod gekomen. De maatregel zou tegen 2018 bijna 8.000 banen kunnen opleveren. Groot was onze verbazing toen Vlaams parlements lid Lode Vereeck (LDD) vorige week ook de andere scenario's die door het Planbureau werden berekend openbaar maakte. Uit de cijfers blijkt immers dat een btw-verlaging voor elektriciteit van alle mogelijke scenario's het grootste kostenplaatje per gecreëerde job heeft. Op kruissnelheid kost het voorstel de belastingbetaler jaarlijks (!) ruim 45.000 euro per job.

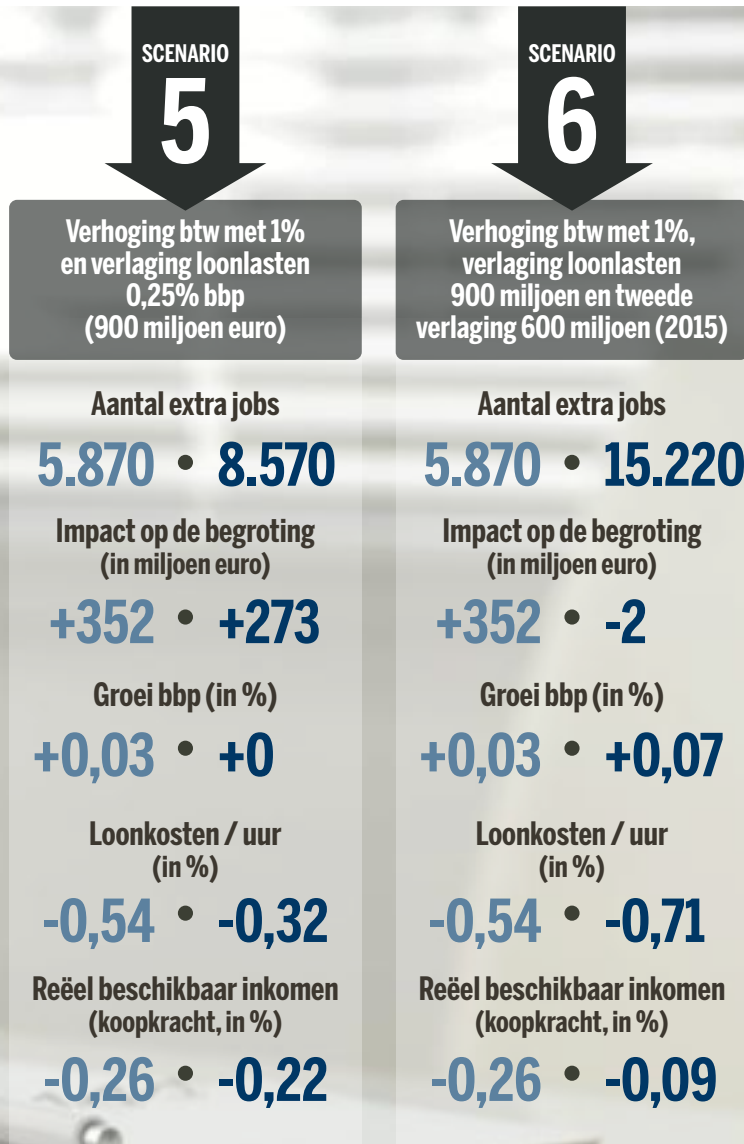
In bijgaande tabel vindt u de resultaten van het rekenwerk van het Planbureau. Scenario 1 en 3 zijn verschillende versies van de verlaging van btw op elektriciteit. Scenario 2 berekent de effecten van een loonlastenverlaging. Scenario 4 is een combinatie van lagere btw op elektriciteit en lagere loonlasten. Scenario 5 is een variant van wat wij nu

Om de btw te laten stijgen, moeten we niet eens de tarieven verhogen, maar gewoon een aantal uitzonderingscategorieën afschaffen, zoals dit jaar is gebeurd voor de advocaten

al bijna twee jaar voorstellen, namelijk een verlaging van de loonlasten die wordt gefinancierd met een verhoging van de btw. Scenario 6 hebben wij er zelf aan toegevoegd. Het is een verbeterde versie van scenario 5, waarbij alle terugverdieneffecten opnieuw in lagere loonlasten worden geïn-

Er woedt al een tijdje een debat over de relancemaatregelen die de overheid kan nemen om de economie een duwtje in de rug te geven. Met het oog op een goede besluitvorming heeft het Planbureau op uniforme wijze een aantal mogelijkheden becijferd.

niks

per job). Dat is pas relance! De loonkosten dalen ook het meest, wat betekent dat scenario 6 meteen ook het beste voorstel is om de competitiviteit op duurzame wijze aan te pakken. Bovendien doet het de economie groeien, en is er nauwelijks een daling van de koopkracht (minder dan 0,1 procent). Het reële beschikbaar inkomen daalt overigens alleen voor wie leeft van een inkomen uit kapitaal. Voor loontrekkenden is er zelfs een toename.

Bedrieglijk

De alternatieven voor scenario 5 en 6 zien er op het eerste gezicht nog aanvaardbaar uit, maar dat is bedrieglijk. De budgettaire tekorten die daar veroorzaakt worden, moeten immers ergens anders goedge maakt worden, wat het aantal gecreëerde banen zal verlagen en ook de groei en de koopkracht lager zal doen uitvallen. Voorstanders van de andere scenario's antwoorden dan dat ze het geld wel zullen vinden in besparingen, maar dat is naast de kwestie en fout. Het is fout omdat die besparingen natuurlijk ook banen zullen kosten, wat het hele plaatje verandert. En het is naast de kwestie omdat men even goed aan scenario 6 besparingen kan toevoegen. Het punt

is gewoon dat we door een verschuiving van de lasten op arbeid naar btw meer dan 15.000 banen kunnen creëren, zonder negatieve gevolgen voor de begroting. Indien we boven op de verschuiving van de lasten ook de gemiddelde lasten willen doen dalen, dan kan dat natuurlijk door te besparen, maar dat verandert niets aan het feit dat de verschuiving op zich 15.000 banen gratis creëert.

Om de btw te laten stijgen, hoeven we niet eens de tarieven te verhogen, maar gewoon een aantal uitzonderingscategorieën af te schaffen, zoals dit jaar is gebeurd voor de advocaten. België heeft een lage gemiddelde consumptiebelasting, vooral omdat er zoveel sectoren van btw vrijgesteld worden of gunsttarieven genieten. Neem bijvoorbeeld de intercommunales, die om een reden die niemand goed begrijpt vrijgesteld zijn van btw. Indien onze beleidsmakers echt het beste met ons voorhebben, en hun verkiezingskoorts eventjes onderdrukken, is er dus eigenlijk geen enkele twijfel over de beste keuze. Tijd dus om de politieke taboes te laten varen en te doen wat nodig is. Of vinden we vasthouden aan een politieke fetisj belangrijker dan 15.000 banen zonder budgettaire kosten?

TOM NAEGELS VERKEERDE CIJFERS

Toen deze krant schreef dat er nergens zo weinig allochtonen aan het werk zijn als in ons land, baseerde ze zich op de verkeerde cijfers, schrijft **TOM NAEGELS**. Al blijft de boodschap wel overeind: vreemdelingen doen het in België absoluut niet goed op de arbeidsmarkt.

De Standaard opende zijn papieren editie van dinsdag 29 oktober met het nieuws: 'Nergens werken zo weinig allochtonen.' Het voorpaginastuk, naar aanleiding van de reeks over racisme in Vlaanderen, vertelde dat België het laagste percentage haalde van alle EU-landen inzake tewerkstelling van inwoners die buiten de EU geboren waren. 'Dat blijkt uit cijfers die het Europees bureau voor de statistiek Eurostat voor *De Standaard* heeft geanalyseerd,' stond er. Maar het artikel is gebaseerd op de verkeerde cijfers.

Een lezer stelde zich de vraag of de percentages die in het artikel werden genoemd en in de grafiek ernaast visueel werden voorgesteld, wel konden kloppen. Niet alleen bengelde België helemaal onder aan de Europese groep, met een werkzaamheidsgraad bij allochtonen van 61,5 procent, maar bovenaan prijken landen als Portugal, Spanje en Griekenland, waar respectievelijk 85,7 procent, 84,2 en 79,2 procent van de inwoners van vreemde afkomst aan het werk zouden zijn. Dat leek de lezer bijzonder veel, gegeven de enorme algemene werkloosheidsgraad in die drie landen, die zwaar getroffen zijn door de crisis. Het algemene werkloosheidscijfer van Spanje en Griekenland schommelt rond de 25 procent, dat van Portugal rond 15 procent, zo zocht de lezer zelf op de site van Eurostat op. Wilde de krant nu zeggen, vroeg hij, dat allochtonen daar even goed of zelfs beter scoren dan het nationale gemiddelde?

Ik heb de statistieken opgevraagd waar de redactie zich op heeft gebaseerd om dit stuk te schrijven, en daaruit blijkt dat er inderdaad een vergissing is gebeurd. De genoemde cijfers, en de gepubliceerde grafiek, geven niet de werkzaamheidsgraad (*employment rate*) van allochtonen in de verschillende EU-landen weer, maar de activiteitsgraad (*activity rate*). Dat maakt wel verschil, want de activiteitsgraad meet niet het percentage inwoners dat aan het werk is, maar 'de mate waarin de bevolking op actieve leeftijd zich aanbiedt op de arbeidsmarkt, met andere woorden een job heeft of zoekt'. Het gaat dus om de optelsom van wie werkt en wie actief op zoek zijn naar werk, wat in Vlaanderen wordt gemeten als 'minstens één sollicitatie in de afgelopen vier weken, en beschikbaar om binnen de twee weken te beginnen werken'. Als de Belgische allochtonen de laagste activiteitsgraad in de hele EU kennen, zegt dat iets over het hoge percentage dat zich niet eens aanbiedt op de arbeidsmarkt. Dat cijfer is dan ook geen vanzelfsprekende kandidaat om conclusies uit te trekken over de invloed van discriminatie, al kom ik daar dadelijk op terug.

België doet het nog steeds slecht

Nu heeft die vergissing op zich weinig invloed op de geldigheid van de algemene boodschap van het stuk, zoals die werd samengevat in de titel 'Nergens werken zo weinig allochtonen'. Bekijk ik de echte Eurostat-statistiek over de werkzaamheidsgraad van inwoners die geboren zijn buiten de EU, dan zie ik dat België daar nog altijd bijzonder laag scoort. Ons land is de op één na laatste

van de EU-landen, met 47,8 procent. (En kijk ik naar die van inwoners met een nationaliteit van buiten de EU, wat nog iets anders is dan geboorteland, dan ligt die nog lager: 38,9 procent. De algemene werkzaamheidsgraad in België ligt op 67,2 procent.) Het volstrekt absolute van de krantentitel ('Nergens werken...') klopt dan niet meer: in beide statistieken scoort nieuwkomer Kroatië nog slechter.

Ook de werkloosheidscijfers geven een vergelijkbaar beeld: België is met 22 procent werklozen onder de inwoners die buiten de EU werden geboren niet de slechtste leerling van de EU, maar wel bijna: enkel in Spanje (35,7 procent) en Griekenland (35 procent) ligt de werkloosheidsgraad van die categorie allochtonen hoger. Met dien verstande dat het algemene werkloosheidscijfer in die landen (25 procent) ook tot de hoogste van Europa behoort, terwijl dat van België met 7 procent een pak lager is dan het Europese gemiddelde.

België is met 22 procent werklozen onder de inwoners die buiten de EU geboren zijn, een van de slechtste leerlingen van de klas

'Het plaatje wordt dus alleen maar duidelijker als je de drie samen neemt', zegt Koen Van Laer, docent aan de Universiteit Hasselt en expert in diversiteit op de arbeidsmarkt. (Hij kwam ook in het oorspronkelijke stuk aan het woord.) 'België kent in Europees perspectief een bijzonder hoge werkloosheidsgraad, en een bijzonder lage werkzaamheids- en activiteitsgraad voor mensen van niet-Europese afkomst. In alle drie de categorieën scoort ons land het slechtste, of bijna het slechtste. We stellen dat bovendien al jaren vast. En dat heeft onder meer - niet alleen, maar ook - te maken met discriminatie. Zelfs bij de lage activiteitsgraad mag je die verklaring niet uitsluiten: steeds maar weer geconfronteerd worden met discriminatie kan een rol spelen in de beslissing om niet meer te solliciteren en de arbeidsmarkt te verlaten.' Het grootste verschil tussen de statistieken zien we dus in de positie van de andere Europese landen. De lezer had daar overschot van gelijk: Spanje en Griekenland kennen niet het hoogste percentage 'werkende allochtonen' van heel Europa; zij bengelen net als België achteraan, al doen ze het wél beter dan ons land. (Portugal doet het wel behoorlijk.) De Europese landen waar de werkzaamheidsgraad van allochtonen het hoogst is, zijn IJsland, Tsjechië, Cyprus en Zwitserland.

De ombudsman houdt de redactie van *De Standaard* wekelijks een spiegel voor. Opmerkingen over journalistiek in *De Standaard* kan u melden via ombudsman@standaard.be en via www.standaard.be/ombudsman, waar u ook links vindt naar zijn Facebook- en Twitterpagina (@OmbudsDS)